

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **POVIJESTI**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2024./2025. (2. rok)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	A
2.	D
3.	D
4.	C
5.	C
6.	A
7.	C
8.	A
9.	B
10.	D
11.	B
12.	D
13.	D
14.	A
15.	C
16.	A
17.	C
18.	D
19.	A
20.	B
21.	D
22.	B
23.	D
24.	C
25.	B
26.	A
27.	A
28.	A
29.	C
30.	D
31.	A
32.	A
33.	A
34.	C
35.	B
36.	A
37.	B
38.	C
39.1.	B
39.2.	B
40.1.	B

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
40.2.	D
41.1.	C
41.2.	D
42.1.	A
42.2.	A
43.1.	D
43.2.	A
44.1.	D
44.2.	B
45.1.	B
45.2.	A
46.1.	C
46.2.	D
47.1.	<p>MODEL MOGUĆEGA TOČNOGA ODGOVORA:</p> <p>Tijekom 1945. godine održale su se dvije konferencije na kojima se izravno odlučivalo o uređenju poslijeratne Njemačke jer je bilo očito da se rat približava svojem završetku.</p> <p>Konferencija u Jalti održana je u veljači 1945. godine i na njoj je dogovoreno da će Njemačka nakon završetka rata biti podijeljena na četiri savezničke zone: američku, francusku, britansku i sovjetsku. Također, raspravljalo se i o odšteti koju je Njemačka morala platiti, ali po tom pitanju nije postignut dogovor. Dogovoreno je i da Njemačka mora bezuvjetno kapitulirati, kao i da će sam grad Berlin biti podijeljen na četiri okupacijske zone. Njemačka će nakon rata biti demilitarizirana i denacificirana. Istočna njemačka granica prostirat će se na crti Odra-Nisa.</p> <p>Konferencija u Potsdamu održana je nakon kapitulacije Njemačke u srpnju i kolovozu 1945. godine. Na toj su konferenciji potvrđene odluke o denacifikaciji i demilitarizaciji Njemačke. Napravljena je i korekcija granica prema SSSR-u i Poljskoj te su te dvije države dobile dijelove nekadašnjega njemačkog teritorija. Njemačka je tako izgubila gotovo četvrtinu prijeratnoga teritorija. U Potsdamu je dogovoreno i kažnjavanje njemačkih ratnih zločinaca. SSSR je u Potsdamu dobio odriježene ruke za ekonomsku nadoknadu njemačke imovine u svojim interesnim zonama. Njemačko je naoružanje moralo biti uništeno, a njegova proizvodnja zabranjena. Zabranjena je i Nationalsocijalistička stranka, sve njezine institucije i bilo kakvo propagiranje njezinih programa. U Potsdamu je potvrđena podjela Njemačke na 4 okupacijske zone, a na iste je zone podijeljen i grad Berlin, što će ubrzo dovesti do novih problema u hladnome ratu.</p> <p>Pri kraju Drugoga svjetskog rata oko SAD-a i SSSR-a, dojučerašnjih saveznika, počinju se stvarati dva suprotstavljena bloka zemalja te započinje razdoblje nazvano hladni rat – nenaoružana borba za dominaciju u svijetu.</p> <p>Istočni blok činile su zemlje okupljene oko SSSR-a. U njemu je prevladavao socijalizam kao političko-društveno uređenje, a od ostalih se obilježja</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>izdvajaju jednostranačje, državno vlasništvo, plansko gospodarstvo, nepoštivanje ljudskih prava i potpuna kontrola države nad pojedincima i društvom u cjelini.</p> <p>Zapadni blok činile su kapitalističke zemlje okupljene oko Sjedinjenih Američkih Država. Karakteristike Zapadnoga bloka bile su demokracija, višestranačje, poštivanje ljudskih prava, privatno vlasništvo i tržišno gospodarstvo.</p> <p>Ubrzo je između velesila koje su predvodile ta dva bloka došlo do nadmetanja u svim područjima djelovanja, a također je došlo i do utrke u naoružanju koja je dovela svijet do ruba nuklearnoga rata.</p> <p>Jedna od najvažnijih odluka u početnoj fazi hladnoga rata bila je Trumanova doktrina. Američki predsjednik Truman želio je spriječiti širenje komunizma i sovjetskoga utjecaja u svijetu te je stoga sastavio okvirni vanjskopolitički plan. Plan se sastojao od američkoga pružanja gospodarske, vojne i političke pomoći svim državama koje su se našle ugrožene od autoritarnih režima. Gospodarski dio plana nazivao se Marshallov plan, a sastojao se od pružanja financijske i ekonomske pomoći europskim državama kako bi one obnovile svoja gospodarstva nakon Drugoga svjetskog rata i kako ne bi pale pod utjecaj komunizma.</p> <p>Vojna karakteristika hladnoga rata sastojala se od gomilanja naoružanja pa je ubrzo došlo i do stvaranja vojnih saveza pod nadzorom dviju najvećih velesila. Prvo su 1949. godine SAD i dio zapadnoeuropskih zemalja stvorili Sjevernoatlantski vojni savez ili NATO savez.</p> <p>Suparnici toga vojnog saveza bile su zemlje potpisnice Varšavskoga ugovora (Varšavski pakt). Taj je savez osnovan 1955. godine. Upravo će nadmetanje između tih dvaju vojnih saveza obilježiti povijest svijeta sve do raspada Sovjetskoga saveza i završetka hladnoga rata.</p> <p>Prvi veći hladnoratovski sukob izbio je 1948. godine u podijeljenome Berlinu (Berlinska kriza). Grad Berlin bio je podijeljen na četiri okupacijske zone i u potpunosti je bio okružen sovjetskom zonom utjecaja. Zapadni saveznici odlučili su ujediniti tri okupacijske zone (američku, francusku i britansku), stvoriti jedinstvenu državu od tih dijelova i uvesti jedinstvenu valutu. Takva je politika dovela do reakcije SSSR-a koji je odlučio uvesti blokadu zapadnoga Berlina. Sovjetski je vođa Josif Staljin pretpostavljao da će potpuna željeznička i cestovna blokada prema zapadnome Berlinu dovesti do povlačenja zapadnih saveznika i potpunoga sovjetskog preuzimanja grada, ali se to nije dogodilo. Kao odgovor na blokadu, zapadni su saveznici odlučili uvesti tzv. zračni most, tj. potpunu opskrbu grada zračnim putem. Opskrba grada trajala je mjesecima, a svakoga je dana na taj način u zapadni Berlin dopremano oko 5000 tona namirnica. Blokada Berlina tako se nije pokazala kao uspješan sovjetski potez. SSSR je u očima javnosti ispao nehuman prema stanovnicima Berlina, dok je zapadna strana izvojevala veliku propagandnu i političku pobjedu u hladnome ratu. Zbog toga je 1949. godine došlo do prekida blokade.</p> <p>Posljedica ovih događaja bila je između ostalog i nastavak ujedinjenja zapadnih okupacijskih zona u jednu cjelinu. U svibnju 1949. godine britanska, američka i francuska zona ujedinjene su u novu državu pod nazivom</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>Zapadna Republika Njemačka. Sovjetska je strana na taj potez iste godine reagirala proglašenjem svoje okupacijske zone samostalnom državom, Demokratskom Republikom Njemačkom.</p> <p>Njemačka i Berlin ostali su tako podijeljeni kroz cijelo razdoblje hladnoga rata, sve do ujedinjenja 1990. godine.</p>
47.2.	<p>MODEL MOGUĆEGA TOČNOGA ODGOVORA:</p> <p>Slikovni prilog bio je prvenstveno namijenjen domaćoj javnosti, tj. stanovnicima SAD-a i javnosti zemalja Zapadnoga bloka.</p> <p>Svrha slikovnoga priloga bila je:</p> <ul style="list-style-type: none">• ukazati na obilježja sovjetske politike u Berlinu• ukazati na aktualnu političku situaciju• ukazati na nemoć Sovjetskoga saveza u Berlinskoj krizi• ukazati na slogu i jedinstvo zemalja Zapadnoga bloka• ukazati na vrijednosti koje promiču zemlje Zapadnoga bloka• pokazati da je politika Zapadnoga bloka ispravnija od politike Istočnoga bloka• pokazati kako više nema savezništva između nekadašnjih država članica antifašističke koalicije• narugati se komunističkoj ideologiji. <p>Poruke slikovnoga priloga bile su:</p> <ul style="list-style-type: none">• sovjetska strana provodi agresivnu politiku širenja komunističke ideologije• SSSR ima dominaciju u Istočnoj Njemačkoj• demokratske zemlje složnije su od onih iz istočnoga bloka• komunizam je krvava ideologija• Berlin će ostati slobodni grad• pomoć i podrška Berlinu traju cijelo vrijeme.
47.3.	<p>MODEL MOGUĆEGA TOČNOGA ODGOVORA:</p> <ul style="list-style-type: none">• tekst karikature „Kako zatvoriti rupu?”• prikaz sovjeta kao opasnoga medvjeda• prijeteće kandže sovjetskoga medvjeda• krvave kandže sovjetskoga medvjeda• kapa s crvenom zvijezdom na glavi medvjeda• zastave zapadnih saveznika• prometnica i vozila• zeleni okoliš izvan oko medvjeda koji predstavlja slobodu.